

Medine'de Çocuk Olsaydık

Nureddin Yıldız'ın 05.05.2019 tarihli (359.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Aziz kardeşlerim,

Rabbimiz Allah diledi ve biz Anadolu'nun bir kasabasında ya da Avrupa'nın bir köşesinde, herhangi bir yerde doğduk. Hepimiz bu dünyanın kıyamete biraz daha yakın olduğu zamanlarda yaratıldık.

Müslüman olan anne-babalarımız kıyısından köşesinden, biraz şuradan biraz buradan öğrenerek bizi dindar ve ahirete iman etmiş insanlar olarak yetiştirmek üzere çabalayıp durdular. Allah'a, peygamberine, ahirete, cennete, cehenneme, mizana ve sırata iman eden kullar olduk; hamd ederiz. Eksiklerimiz olsa bile namazımız, orucumuz, haccımız, umremiz ve diğer ibadetlerimiz de var. Evlerimiz dahi kusurlarına rağmen birer Müslüman evidir, hamd olsun.

Ancak herkesin rahatlıkla itiraf edebileceği hakikat odur ki evlerimiz, sokaklarımız, işyerlerimiz, ticaret merkezlerimiz 'Müslümanlık budur' denebilecek ayarda kurulmuş ve devam ediyor değildir. Kafalarımızda Allah'a teslimiyet ve Peygamber sallallahu aleyhi ve selleme bağlılığımız bizim dahi hayal ettiğimiz kadar değildir. Bu durumda bin bir kişinin kabahati bulunuyor olabilir tabii, yaşadığımız ortam ve düzen, uluslararası güçler... suçlu aramaya çok da gerek yoktur ama sıkıntı olduğu bir gerçektir.

"Böyle mi olmalıydı, Müslümanlık bu mudur?" sorusuna herkesin vereceği istisnasız cevap elbette menfidir. Müslümanlık bugün bizim yaşadığımızdan daha iyi bir şeydir. Keşke analarımız ve babalarımız bizi daha heyecanlı ve Müslümanca bir hava ile yetiştirselerdi, yaşadığımız sokaklar İslam rengiyle daha çok boyanmış olsaydı. Zaten bunun için hepimiz Müslüman olarak cennete gidebilmek ve Allah'ın rızasını kazanabilmek uğruna daha iyi ortamlar oluşturmaya çalışıyoruz.

Bunları düşünürken her müminin belki gözyaşlarıyla dolu bir hissiyatla temenni ettiği şey, keşke Medine'de bir çocuk olsaydım, düşüncesidir. Resûlullah'ın bulunduğu bir yerde, Medine'de olmayı düşünmek bizim devrimiz için elbette hayalden ibarettir ama bu hayalin zihnimizden geçmesi, Medine'de olsaydık ne olacağını bilmemiz sebebiyledir. Babamız Resûlullah aleyhisselamın mescidinde sabah namazını kılıp eve gelmiş bir baba olsaydı biz de nasıl bir çocuk olurduk, bunu biliyoruz. Sahiplendiğimiz bir küçük kuş öldüğünde, miraçtan döneli henüz birkaç sene olmuş o Resûl-i Kibriya evimize gelip bizi teselli etseydi bunun bizi nasıl biri yapacağını da biliyoruz. "Medine'de olsaydım" ifadesi bir hayalden ibaret ama Medine'nin nasıl bir yer olduğunu bilmemiz hayal değil.

Medine'de yaşayan bir anne-baba olmak artık imkânsız, Resûlullah aleyhisselam ve ashabıyla buluşma hayalimiz artık ancak cennette gerçekleşebilecektir ve Medine'yi nurlandıran o nebevî havayı teneffüs edip hasretlerimizi orada gidereceğiz inşallah. Lakin bugün, iki bin senenin üzerinden yaklaşık yirmi yıl geçtikten sonra bile, Medine atmosferli ev kurmak mümkündür. Medine mümkün değilse de onun havasında ev mümkündür.

Bunu, Allah Teâlâ'nın mümkün olmayan işi kullarından istemeyeceği hakikati dolayısıyla biliyoruz. Rabbimiz bizden imkânsız ve uçuk emirleri yerine getirmemizi istememiştir, emirleri hep mümkün olan işlerdir. Oldurulamaz bir şeyi söylememiştir. Peygamberine uymayı, sünnete ehil olmayı ve o standartlarda yaşamayı emretmiş ama mesela peygamber olmamızı istememiştir. Peygamberliği yaşamamızı talep etmemiş fakat peygamberinin olduğu gibi baba olmayı kullarından talep etmiştir. Ondaki merhameti taşımayı, onun olduğu gibi şefkatli olmayı istemiştir. Kimseye peygamber olmayı emretmemiş, peygamberdeki merhametin olmasını emretmiştir.

Onun gibi merhametli anne-baba olmak mümkündür, şayet mümkün olmasaydı Rabbimiz bize Kur'an'ında, "peygamber sizin için örnektir" buyurup ardından "kim Allah'ı ve ahiret gününü istiyorsa" şeklinde bunu müminlere şartlı bir hitap olarak zikretmezdi. (Mümtehine suresi, 6. ayet)

Peygamber aleyhisselamı örnek almak bahsinde onun neyi örnek alınacaktır? Vahiy gelirken takındığı hâlini örnek alacak değiliz, Cebrail ile ramazan aylarında mukabele okuması da bizim uygulamak üzere örneğimiz tabii değildir. Onda örnek alacağımız tavır, uzun yolculuktan dönünce kızı Fatıma'yı bulup alından öpmeden mescidine girmeyecek kadar kız çocuğunu seven hâlidir. Namaza durunca sanki dünyanın dönüşü de durmuş gibi ciddiyete ve Allah ile beraberliğe düşkün bir peygamber olmasına karşın, gelip secdedeyken omuzlarına çıkan çocuğu incitmek için secdeden kalkmayacak kadar çocuk merhametlisi bir baba olmak Resûlullah'ı örnek almaktır.

Resûlullah'ın olduğu o Medine bir daha geri gelmeyecek ama Medine yürekli anne-babalar bu dünyada hep var olacaklardır. Ne mutlu onlara!

Eş adayı için gördüğü bütün özellikleri (beğenme, tahsil, fors, güzellik, kayınpeder-kaynana uyumu) bir kenara koyup en çok kıymeti "bu tam da çocuklarıma analık edecek, güvercinlerime yuva kuracak bir kadındır" cümlesini söyleyebilmeye veren insan, Medine'yi kendi evine getirip yaşamış demektir. Sabah işe giderken eşinden, "ben ve çocuklarım, hepimiz aç uyuruz ama cehennem ateşiyle uyuyamayız, sakın evimize haram veya şüpheli bir şey getirmeyesin" sözlerini duyan birini arasaydık ve evliliklerimiz bu mantık üzerinde yükselseydi İstanbul, Medine'ydi. O zaman Londra da Şangay da Moskova da Medine ruhuyla yaşanan yerler olurdu.

Bu sağlanamadığı sürece hiçbir yerde Medine yaşanamaz.

Çocuğumuzu Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin huzuruna götürüp henüz gözlerini bile tam açmamış yavrularımızı onun hizmeti için adadığımızı söyleyerek heyecanlanabilme imkânımız bugün yoktur ama gözlerini minarelere kilitleyip yüreğini camilere bağlayacak çocuklarımız vardır. Bu başarılılabildiği ve Resûlullah'ın sünneti ile şeriatı bir çocuğun kalbinde filizlendirilebildiğinde Medine tam yanımızdadır.

Ümmet-i Muhammed olma heyecanımız Medine'nin coğrafyasıyla değil kültürüyle sınırlıdır. O kültürü götürebildiğimiz bir yerin artık hurma ağaçlarıyla dolu olması gerekmez, orası Medine olmuş demektir. Parka götürmeyi önemseydiğimiz kadar âlimlerin elini öpmeye götürmeyi de önemsesek, cami tanıtmayı öncelesek ve evimiz camiye gören bir konumdaysa kirası fazla da olsa oraya taşınmayı ehemmiyetli kabul etseydik çocuklarımızı belki de Kur'an kursuna göndermeye gerek kalmayacak, Müslüman ruhunu kazandırma işi kolayca halledilebilecekti.

Satın alacağı daireyi görmek için hanımıyla o mahalleye sabah namazı saatinde giden ve civarda duyduğu ezan seslerine göre orada oturulup oturulamayacağına karar veren Müslüman'ın tavrı yani duyulan ezanların çokluğuna göre evin bölgesine kıymet biçen mantık, Medine'yi evine getiren zihniyetin mahsulüdür. Çünkü fazla ezanın duyulduğu bir evde çocuk duymak istemese bile ezan duyarak büyüyecektir, orada çocuk eğitimi kolaylaşır.

Selam verildiği zaman selamı almayan, başka türlü karşılık veren insanların bulunduğu bir apartmana, orada selamsız insanlar yaşadığı gerekçesiyle kırık not veren ve satın alacağı daireyi de buna göre değerlendiren, icabında evi eskimişse bile sabah namazında ezanların birbirini izlediği harika ses ziyafetinden dolayı oradan taşınmayan insanın Medine odaklı tavrıdır. Selam vermeyen-almayan komşuların bulunduğu bir ortamda insan kilometrelerce ötede olmasına rağmen Medine'yi kendi yaşadığı yere getirip Medineleşmiş evi kurmakta zorlanır. Bu bakımdan konumuzla alakalı olan ev meselesini de ucuz/pahalı, kaliteli/kalitesiz ya da alçak/yüksek kriterlerinin yanı sıra bir de böyle değerlendirmek kendimize ve neslimize iyilik olacaktır.

Elinden tuttuğu yavrusunu “Resûlullah yaşasa ona götürürdüm ama şimdi onun hadislerini anlatan âlimler yaşıyor, onlara götürüyüm” diye bir hoca efendinin dizi dibine götüren, onların meclislerinden berekete vesile olacak sözler, davranışlar ve dualar kapabilmeyi uman baba, Medine’yi kendi yaşadığı yere getirmek için çırpınan babadır. Onun “keşke Resûlullah’ın Medine’sinde doğsaydım” diye hayflanması, faydasız ah u vah etmesi lüzumsuzdur.

Eğitimimizi cami imamlarından değil cami minaresi gibi dimdik yaşayan dedelerden, amcalardan ve babalardan alabilsek her yer Medine olurdu. Mahallesinde bir çocuğun hastalandığını duyunca hediyesini de alıp ziyaretine giden cami imamlarımız, müezzinlerimiz olsaydı da kendi ve babası Yahudi olmasına rağmen Resûlullah aleyhisselamın gösterdiği ziyaret nezaketine dayanamayıp Müslüman olan gencin kalbine girmeyi, onun (sallallahu aleyhi ve sellem) vekillerinden görebilsaydık. Çocuklarımızla yarının büyükleri oldukları şuuruyla ilgilenebilseydik yaramazlıklarının dahi zevk veren birer eylem olduğunu görecektik.

O zaman Efendimiz aleyhisselatu vesselam kabri-i şerifinden kalkıp İstanbul’a, Kosova’ya, Moskova’ya gelen bir ruh ve yaşayış tarzı olur ve Medine bulunduğumuz yerde yaşanmaya devam ederdi.

Babası fakir olanla zengin olan çocuk arasında hiçbir fark görmeyen ve ikisine de aynı merhametle yaklaşan bir imam, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in mihrabının bekçisidir. Camiye gelenden çok gelmeyen çocukla ilgilenen müezzinin de Habeşistanlı olmasına gerek yok, o Bilal-i Habeşî’nin mesleğini devam ettiren bir müezzindir, onun soyundandır.

İmamlar camiye gelen çocuklara, “siz rahat oynayın çocuklar, oyununuz bitince dağıttıklarınızı ben toplayım” diyebilirdi keşke. Kâinatta en değerli ikinci mescit olan Resûlullah aleyhisselamın mescidinde çocuklar çelik çomak oynayabiliyorlardı çünkü mescit onların ruhundan bir parçaydı.

Böyle imamları ve müezzinleri aramak hayal değil hakkımızı istemektir. Evinde *Riyazu’s-Salihin* bulduran anne-babadaki hakkımızı aramaktır. *Riyazu’s-Salihin*’de zikredilen çocuğa merhamete dair hadislerden çocuğuna karşı tavırlarını öğrenmesi gereken ebeveyni aramaktır. Keşke sakalını bilip örnek aldığımız gibi yırtık entarili ve ayakkabısız bir çocuğun elinden tutup Medine sokaklarında dolaşan hâlini de örnek alsaydık Resûlullah aleyhisselamın.

Derdi Allah, cennet ve zikrullah olan için sünnet budur, bu tavırlardır.

O Resûlullah’tır ki Medine’nin büyüklerinin bulunduğu bir mecliste, sağında oturan kişi çocuk olmasına rağmen sağdan başlanacağı kuralını uygulaması gerektiğinden, nezaket göstererek, “yavrum, gelen şu ikramı büyüklere versem daha yakışık alır, izin verir misin?” diye on yaşındaki çocuktan, yetmiş yaşındaki adama hakkını vermesini izin isteyerek rica etmiştir. On yaşında çocukların yetmiş yaşındakilerle aynı mecliste bulunabilme hürriyetini ve serbestliğini yaşadığı o toplum, ehl-i sünnetin toplumdur.

Oyuncak alınan, evde özel odası bulunan ve hayatı imkânlarla doldurulan çocuk olmak sevgiye doymuş çocuk olmakla aynı değildir, sevgi ve ilgi gösterilen çocuk daha başkadır. Misafir gelince ihmal edilen ve bir kenara terk edilen çocuklar büyüklük hedefi gösterilmeyen ve amacı diploma almaktan ibaret eziklikte yaşamaya mahkûm edilirler. Nebevî merhametin şekillendirdiği sevgi ve ilgi ile büyüyen çocuk böyle yetiştirilmez.

*

Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme sevgimizi, sünnetine bağlılığımızı, şeriatına imanımızı ve Kur’an’ına sadakatimizi eğer evimizde eşlerimize ve çocuklarımıza karşı gösteremiyorsak meleklerle gösterilebilecek belgemiz daha ne olabilir?

Bizim Peygamberimiz;

çocuklarla adeta büyük biriyle konuşuyor gibi konuşur, onları adam yerine koyardı.

çocuklarla büyüklerin kullandığı dili tercih ederek konuşur, onlara ayet ve hadis okurdu.

merhametini sağlam, sakat, hasta olmalarını ayırt etmeksizin bütün çocuklara gösterirdi.

sokakta, mescitte, evde ayrımı yapmaksızın her yerde ilgisini onlara belli ederdi. Sokakta gördüğü çocuklarla oyun oynamaya tutuşabiliyordu. “Bizden geçti yavrum” demiyordu. Üzerine idrarını kaçıran bir çocuğu dahi rencide etmemeyi o an en önemli iş olarak görüyordu.

*

Bu tavır ve tutum ki o çocukları dağ gibi birer yürek sahibi yapmıştı. Nihayetinde o yürekle on yedi yaşındayken bile orduların başına geçip savaş idare edecek cesaret ve kararlığı taşıyabiliyorlardı, yoksa yaratılışlarında ne bizim ne çocuklarımızın onlardan bir farkı yoktu –üstelik o çocukların hiçbiri bizim çocuklarımızın yediği çikolatalar kadar ekmek dahi yemiş değildir.

İslam devleti kurulamıyor, doğru; ama İslam devletini evlerimizde de mi kuramıyoruz? Peygamber aleyhisselamın sünnetine ve hadislerine karşı laubalilik sergileniyor, doğru; ama evlerimizi de mi sünnete uygun hâle getiremiyoruz? Çocuklarımıza “bana bu kadar güzel babalık eden babam hangi sünnete bağlıysa ben onun yolundanım” dedirtemiyor muyuz? Sadece bizim çocuklarımız mı yaramaz zannediyoruz yoksa? Ashab-ı kiramın çocukları da yaramazlık ediyor, çok soru soruyor ve inatçıydılar ama Resûlullah aleyhisselamın, “*çocuğun yaramazlığı büyüdüğü zamanki zekâsına işaret eder*” buyurduğunu bildiklerinden bu duruma tepkileri belliydi.

Zamanımızın çocukları da ashab-ı kiramın çocukları gibi yaratılmış, onların eriştiği fırsatlara ulaşma imkânıyla donanmışlardır –üstelik şimdiki büyük teknoloji ve zenginlik ilavesiyle. Böyle bir farka rağmen çocuklarımızı ‘Medine çocuğu’ ayarında yetiştiremememizin herhangi bir kâfir devletin saldırıları vs. sebebiyle olduğunu kıyamet gününde mazeret diye ileri sürebilmemiz mümkün olmayacaktır.

Hayır. Hepimiz kendi evimizde mini Medineler kurabiliriz. Evimizde Medine’ye benzetilebilecek işler yapabiliriz, *Riyazu’s-Salihin* okumalarımızı bunun için sürdürmeliyiz. Yoksa kıyamet gününde Rabbimizin huzuruna çıktığımız zaman “her yerde sapık fırkalar vardı, biz de onlara uyuverdik” dememiz kendi evlerimizde Medine inşa etme çabalarımızın bir karşı bahanesi olamayacaktır. Saptıran mihraklar neyi saptırıyorlarsa onu diriltmek, dik tutmak, canlılığını sağlamak görevimizdir.

Müminin zihniyeti, bütün dünya karşısına geçmiş olsa bile mücahit, muvahhit, âlim, fazıl ve salih bir çocuğu Allah’ın yardımıyla yetiştirebileceği üzerine kuruludur. Kendi göremese bile emeklerini ve emeklerinin meyvesini Allah’ın gördüğünü bilmek de mümine yeter.

*

Buraya kadar bahsettiğimiz cümleleri aşağıda geçecek bir hadis-i şerifi hatırlatmak için zikrettik. Hadis-i şerifte, henüz on iki-on beş yaşında bir çocuğu Peygamber aleyhisselam Efendimiz’in nasıl muhatap aldığını ve ona neleri öğrettiğini göreceğiz.

Artık iyiden iyiye yayılan ve Kur’an’ın bazı konularının çocuklara öğretmek için ağır kaçacağı, bu sebeple konular arasından seçme yoluna gidilerek dinin meselelerini çocuğa anlatmanın daha iyi olacağını savunan görüşün de tutarsız olduğunu çünkü çocukların akıllı telefonlardan deizme ve cinselliğe kadar sayılamayacak kadar fazla ağır konuyu merak edip öğrenmekte büyüklerden pek de geri kalmadıklarını göreberek tecrübe ettiğimizden bilebiliyoruz.

İbni Abbas radiyallahu anhuma, Efendimiz aleyhisselamın amcasının oğlu ve ümmetimizin en büyük âlimlerinden biridir. Resûlullah vefat ettiği zaman İbni Abbas belki on iki yaşında bile olmayan bir çocuktuktu, en ileri ihtimalle on beş yaşında olduğunu tahmin edebiliriz. Bu sahabe şöyle anlatıyor:

“Bir gün Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem beni devesinin arkasına oturttu. Bana dedi ki:

Yavrum, sana bazı nasihatler edeceğim, dinle. Sen Allah'ı korursan Allah da seni korur. ('Müslüman olduğun için melekler gökten inip seni korumayacak, sen mücadele ederek mevzi kazanacaksın' mantığını veriyor.)

Bir şey isteyeceksen Allah'tan iste. (Kula muhtaç olmadan yaşamayı öğretiyor. Bu tavsiyeyi peygamberinin öğüdü olarak tutan genç, üniversiteye kaydını yaptırdığı gün öğrenci işlerine koşup birkaç belge alan ve burs için el açan biri olmaktan kaçınır.)

Bütün insanlar karşında birleşse Allah yazmadığı sürece sana bir şey yapamazlar. Bütün insanlar sana iyilik için bir araya gelseler de Allah yazmadığı sürece iyilikleri sana dokunmaz. Allah yazacağını yazdı, mürekkep kurudu.”

Bu ruh, çocuğumuzu imam-hatip okuluna göndermekten daha büyük bir enerjidir. Ancak baba buna inanacak, inandığını söyleyecek ve çocuk da bunu görecektir. Öğretmen sürgünden ve linç edilmekten korkmadan öğretecektir ki Allah bu inanarak yaşama azmini görsün. Allah'ın dinini yaşayarak mücadele etmek fiilî duadır, duayı kadir gecesine sıkıştırıp yüksek sesle âmin demek ise sözlü duadan öteye geçmez.

İnsandan istemeyen, bütün insanları yaratan Rabbinin bir başka kulunu onun yardımına gönderebileceğini bilerek tevekkül eden ve el açmadan yaşayan müminin izzetli duruşu, muhtaç olduğumuz karakterdir. Karşısında kaç kişi olduğu futbol maçında önemli olabilir ama insan kaderini yaşarken bunun önemi yoktur, Allah ile beraber olduğu sürece müminin yanında kaç kişi bulunduğu o kadar da kayda değer değildir.

Çocuğumuz bu imanı bizde görsün, Medine çocuğu olmasının önü Allah'ın izniyle açılacaktır.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.